

Elfanie toe Laer

00:01 Tekst Krant ↕ ↶ ↷

ARBEIDSMARKT

Tech-hulp voor arbeidsbeperkten: veel kansen, mitsen en maren

Jari Hazelebach worstelt met de financiering van SpeakSee, een technologie waarmee dove en slechthorende collega's toch mee kunnen vergaderen. Foto: Ton Zonneveld

In het kort

- Mensen met een arbeidsbeperking kunnen veel baat hebben bij technologische hulpmiddelen.
- Toch worden niet alle hulpmiddelen ingezet.
- Het zijn vaak hiccups in het systeem of de onverwachte bijkomstigheden die implementatie in de weg zitten.

Technologie kán ervoor zorgen dat mensen met een arbeidsbeperking hun werk beter kunnen doen. Maar in de praktijk blijkt dat hindernissen waar vooraf niet aan werd gedacht, er vaak voor zorgen dat dit toch niet gebeurt.

Live ondertiteling

'Juist nu is het zo belangrijk om deze groep te helpen!' Jari Hazelebach (25) is gefrustreerd. Zijn bedrijf SpeakSee ontwikkelde een technologie die doven en slechthorenden helpt bij het vergaderen. In een zaal, waar met behulp van gekleurde microfoons het gesprek live wordt omgezet in geschreven tekst. En sinds het uitbreken van de coronacrisis ook online, met ondertiteling.

Duizenden geïnteresseerden meldden zich voor de technologie, nog zonder dat het bedrijf er veel ruchtbaarheid aan had gegeven. Tests leidden tot jubelende reacties, zegt Hazelebach niet zonder trots. Maar de uitrol van het product laat op zich wachten. Het probleem: de financiering. Dove en slechthorende werknemers kunnen schrijf- en gebarentolken inhuren als zij bijvoorbeeld een belangrijk overleg hebben. Die tolk gaat de boekhouding in onder het kopje 'voorzieningen' en wordt vergoed door het UWV. SpeakSee kan een deel van dit tolk-werk overnemen, maar de technologie wordt gezien als 'hoormiddel'. Hoormiddelen worden vergoed door de zorgverzekeraar en niet door het UWV.

Volgen via Mijn nieuws

Arbeidsmarkt [+ Volg](#)Financiering [+ Volg](#)Innovatie [+ Volg](#)Technologie [+ Volg](#)

Laatste nieuws

06:00
D66 plaatste zonder toestemming cookie bij lijsttrekkersverkiezing

06:00
Moederbedrijf modelspoorbouwer Märklin koopt Nederlandse speelgoedmaker Exit Toys

06:00
Waarom lege winkels nooit meer winkels (moeten) worden

04:00
Personalia 28-10-2020

Lees al het laatste nieuws >

Nooit plug-and-play

Het zijn dit soort hindernissen die onderzoekers van het Athena Instituut van de Vrije Universiteit en Regioplan Beleidsonderzoek in opdracht van het UWV in kaart hebben gebracht. In een rapport hierover dat vandaag verschijnt, gingen zij in op de vraag hoe technologie mensen met een arbeidsbeperking op de werkvloer kan helpen en wat de implementatie van die technologie in de weg kan staan.

Zeven verschillende pilots werden onder de loep genomen. Zo was er een bril die slechtzienden kan voorlezen, een exoskelet die zwaar fysiek werk lichter maakt en een slimme heggenschaar die de platsoendienstmedewerker helpt netter te snoeien. De projecten waren heel verschillend, net als de problemen waar ze tegenaan liepen bij de implementatie op de werkvloer. 'Vooral voor mensen met een fysieke beperking kan technologie echt helpen', zegt onderzoeker Teun Zuiderent-Jerak. 'Maar bij de invoering van zo'n nieuwe technologie is het nooit plug-and-play.'

De problemen zijn veelzijdig. De slimme bril die slechtzienden voorleest, leidt er soms toe dat gebruikers zich schamen als in een openbare ruimte hun bril ineens begint te spreken. Het exoskelet werkte heel goed, en leidde tot groot enthousiasme bij een monteur met ernstige rugklachten. Voor stigmatisering was hij niet bang, maar dat kwam vooral doordat zijn leidinggevende het apparaat zélf ook ging gebruiken. De ontwikkelaar van de slimme heggenschaar vond ineens een gat in de markt voor de gewone gebruiker - hij weegt namelijk heel weinig. Hierdoor werd het oorspronkelijke doel, namelijk het ontwikkelen van sensoren die helpen bij het netjes knippen, ondergeschikt - want minder lucratief. En bij SpeakSee blijkt het dus de financiering te zijn die verhindert dat de technologie op grote schaal wordt uitgerold.

Zuiderent-Jerak: 'De conclusie is dat de onderzochte technologieën kunnen leiden tot een werkplek waar ook mensen met een beperking goed hun werk kunnen doen. Maar dat is wel van veel verschillende factoren afhankelijk. Wat mij betreft helpt dit onderzoek bij het sneller ontdekken en aanpakken van de mogelijke barrières.'

Ongeduldig

In het geval van de SpeakSee-technologie wordt daar vanuit het UWV hard aan gewerkt, vertelt senior-kennisadviseur Ilse Hento. 'De bedoeling van dit project is altijd geweest dat wij problemen die ontstaan bij het implementeren van technologie wilden opsporen en vervolgens waar mogelijk oplossen', zegt zij. 'De financiering van deze technologie, is zo'n barrière.'

Hazelebach kan nu niet veel meer doen dan afwachten. Hij hoopt dat het gaat lukken, maar durft zich nog niet te verheugen. 'Wij zijn hier al anderhalf jaar mee bezig', zegt hij. 'Potentiële opdrachtgevers vragen ons: hoe zit het met de financiering? Zij zijn gewend dat het UWV dit betaalt. Wij kunnen nu geen duidelijkheid geven. Daardoor blijft die aarzeling bij opdrachtgevers bestaan.'

Hento is juist optimistisch. 'Jari is ongeduldig, en dat begrijp ik goed. Hij wil nu van start, maar zo snel gaat dat niet. Dat betekent niet dat er niks gebeurt: wij spreken hier nu over met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de zorgverzekeraars. Het is namelijk een heel mooi voorbeeld van een technologie die veel kan opleveren, juist in coronatijd. Ik denk dus dat dit dus een goed moment is om stappen te zetten.'